

Kuluttajabarometri 1996

Konsumentbarometern
Consumer Barometer

Toukokuu – Maj – May

7.6.1996

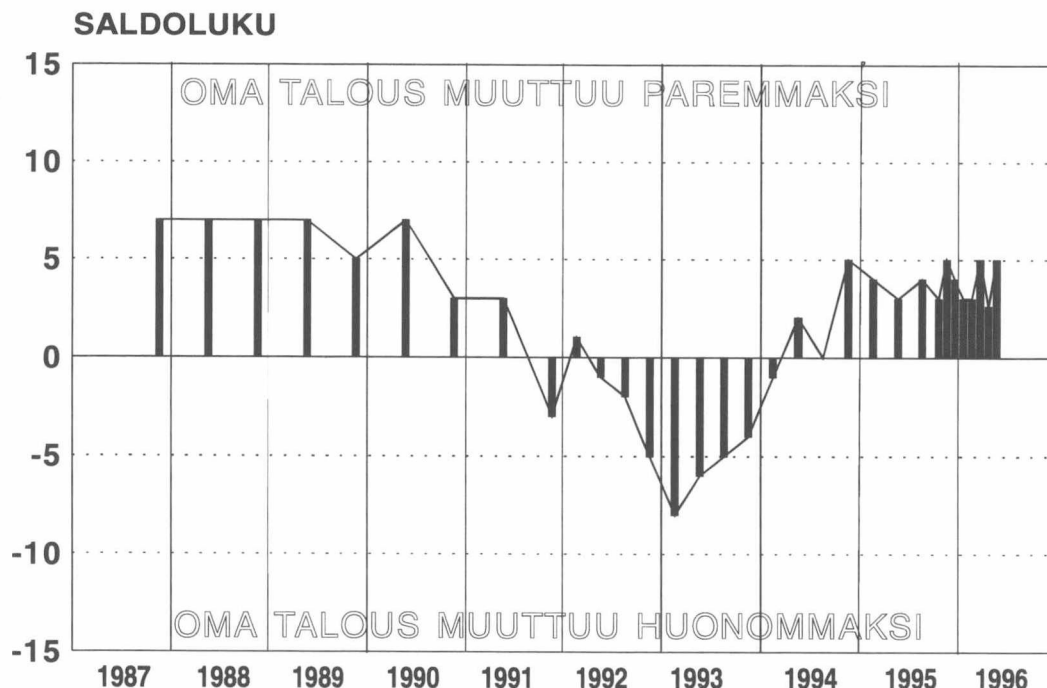
Kuluttajat: oma talous paranee hieman

Kotitaloudet arvioivat 1980-luvun lopulla hyvän talouskehityksensä edelleen jatkuvan. Kuluttajien optimisismi väheni kun kansantalouden kasvu vuonna 1990 pysähtyi. Lama ja työttömyyden nopea kasvu vuonna 1991 laskivat mielialoja niin, että kotitaloudet arvioivat oman taloutensa heikenevän seuraavan vuoden aikana hieman. Laman jatkuminen heikensi talousodotuksia edelleen.

Pahimmillaan vuonna 1993 joka neljäs kotitalous arvioi oman taloutensa muuttuvan huonommaksi seuraavan vuoden aikana. Vuonna 1994 Suomen talouskehitys kääntyi kasvuun. Kotitaloudet arvioivat sen parantavan myös omaa talouttaan. Suomen talouskasvun viimeaikainen hidastuminen ei ole heikentänyt näitä arvioita.

Kuvio 1. Kotitalouksien arvio omasta taloudestaan vuoden kuluttua.

Paranemista ja huononemista odottavien %-osuuksien erotus (saldoluku)

Sisällys – Innehåll – Contents

KUVIOT	FIGURER	FIGURES
1 Kotitalouksien arvio omasta taloudestaan vuoden kuluttua. Paranimista ja huononemista odottavien %-osuuksien erotus (saldoluku)	1. Förväntingar om det egna hushållets ekonomiska situationen under de närmaste 12 månaderna. (nettotal)	1. Expectations of own household economic situation during the next 12 months. (characteristic value)
2. Kotitalouksien arvio Suomen taloudesta vuoden kuluttua. Paranimista ja huononemista odottavien %-osuuksien erotus (saldoluku)	2. Förväntningar om den ekonomiska situationen i Finland under de närmaste 12 månaderna. (nettotal)	2. Expectations of economic situation in Finland during the next 12 months. (characteristic value)
3. Kotitalouksien arvio työttömyydestä vuoden kuluttua. Vähennemistä ja kasvua odottavien %-osuuksien erotus (saldoluku)	3. Förväntningar om arbetslösheten i Finland under de närmaste 12 månaderna. (nettotal)	3. Expectations regarding unemployment in Finland during the next 12 months. (characteristic value)
4. Kuluttajien luottamusindikaattori Indikaattorin pisteluku	4. Consumer Confidence Indicator	4. Consumer Confidence Indicator
TAULUKOT	TABELLER	TABLES
1. Oma talous, mennyt vuosi Millainen on oma taloudellinen tilanteenne nyt verrattuna tilanteeseen 12 kk sitten? Prosenttia.	1. Hushållets ekonomiska situation jämfört med för 12 månader sedan. Procent.	1. The financial situation of the household now compared with 12 months ago. Percent.
2. Oma talous, tuleva vuosi Millainen on oma taloudellinen tilanteenne 12 kk kuluttua verrattuna nykyiseen? Prosenttia.	2. Hushållets ekonomiska situation de närmaste 12 månaderna. Procent.	2. The financial situation of the household during the next 12 months. Percent.
3. Suomen talous, mennyt vuosi Millainen on Suomen taloudellinen tilanne nyt verrattuna tilanteeseen 12 kk sitten? Prosenttia.	3. Ekonomiska situationen i Finland jämfört med för 12 månader sedan. Procent.	3. The economic situation in Finland now compared with 12 months ago. Percent.
4. Suomen talous, tuleva vuosi Millainen on Suomen taloudellisen tilanne 12 kk kuluttua verrattuna nykyiseen? Prosenttia.	4. Ekonomiska situationen i Finland de närmaste 12 månaderna. Procent.	4. The economic situation in Finland over the next 12 months. Percent.
5. Elinkustannukset nyt Millaiset ovat elinkustannukset nyt verrattuna 12 kk sitten? Prosenttia.	5. Levnadkostnadernas nivå jämfört med för 12 månader sedan. Procent.	5. The cost of living now compared with 12 months ago. Percent.
6. Kuluttajahinnat vuoden kuluttua Miten kuluttajahinnat muuttuvat seuraavien 12 kk aikana? Prosenttia.	6. Prisutvecklingen de närmaste 12 månaderna framåt. Procent.	6. The price trend during the next 12 months. Percent.
7. Työttömyyden kehitys Paljonko Suomessa on työttömiä 12 kk kuluttua verrattuna nykyhetkeen? Prosenttia.	7. Antalet arbetslösa i Finland efter ett år. Procent.	7. The number of unemployed after the next 12 months. Percent.
8. Ostamisen edullisuus Onko ajankohta otollinen kestotavaroitten ostamiseen? Prosenttia.	8. För närvarande fördelaktigt att köpa kapitalvaror. Procent.	8. Favourable to purchase capital goods now. Percent.
9. Rahankäytön vertailu Paljonko rahaa käytätte kestotavaroihin seuraavien 12 kk aikana verrattuna edell. 12 kuukauteen? Prosenttia.	9. Pengar använda för köp av kapitalvaror de närmaste 12 månaderna jämfört med de senaste 12 månaderna. Procent.	9. The amount of money to be spent on purchases of capital goods over the next 12 months compared with the last 12 months. Percent.

10. Säästämisen edullisuus

Onko ajankohta otollinen säästämi- seen? Prosenttia.

11. Säästämismahdollisuudet

Pystyttkö säästämään seuraavien 12 kk aikana? Prosenttia.

11b. Säästämisen syyt

Mitä varten säästät? Prosenttia säästävistä kotitalouksista.

11c. Säästöjen sijoitusmuodot

Mihin sijoitatte säästöt? Prosenttia säästävistä kotitalouksista.

12. Kotitalouden rahatilanne

Mikä on nykyinen rahatilanteenne? Prosenttia.

13. Auton osto

Aiotteko hankkia tai vaihtaa henkilö- auton seuraavien 6 tai 24 kk aikana? Prosenttia.

13b. Uusi vai käytetty auto?

Aiotteko hankkia uuden vai käyte- tyn henkilöauton? Prosenttia.

14. Asunnon osto

Aiotteko hankkia tai vaihtaa omis- tusasunnon seuraavan 1 tai 2 vu- oden aikana? Prosenttia.

15. Rahankäyttö kotiin ja vapaa-aikaan

Aiotteko käyttää rahaa seuraaviin kohteisiin lähimmän 6 kk aikana. Prosenttia.

16. Lainanoton edullisuus

Onko ajankohta otollinen lainan ot- tamiselle? Prosenttia.

17. Lainanottoaikeet

Aiotteko ottaa lainaa seuraavien 12 kk aikana? Prosenttia.

18. Lainojen käyttötarkoitukset

Mitä varten otatte lainaa? Prosenttia kotitalouksista, jotka aikovat ottaa lainaa.

19. Kuluttajien luottamusindikaattori

Luottamusindikaattori on taulukos- sa esitettyjen viiden muuttujan sal- dojen keskiarvo.

10.

För närvarande fördelaktigt att spara. Procent.

11.

Hushållets möjlighet att spara under de närmaste 12 månaderna. Procent.

11b.

För vilket ändamål tänker ni använda era besparingar? Procent av hushåll som ämnar spara.

11c.

I vilket alternativ kommer ni att placera de medel som sparas. Procent av hushåll som ämnar spara.

12.

Beskrivning av hushållets nuvarande penning situation. Procent.

13.

Tänker ni köpa eller byta personbil under de närmaste 6 eller 24 månaderna. Procent.

13b.

Tänker ni köpa en ny eller en begagnad bil? Procent.

14.

Planer på att skaffa ägarbostad, byta ägarbostad eller bygga eget hus under de närmaste ett eller två år? Procent.

15.

Tänker ni under de närmaste 6 månaderna använda pengar för nedannämnda dyra saker eller förnödenheter. Procent.

16.

För närvarande fördelaktigt att ta lån. Procent.

17.

Tänker ni ta lån under de närmaste 12 månaderna. Procent.

18.

För vilket ändamål tänker ni ta lån? Procent.

19.

Consumer Confidence Indicator (CCI) är medelvärdet av fem nettotal som visas på tabellen.

10.

Favourable time to save now. Percent.

11.

The household possibilities to save over the next 12 months. Percent.

11b.

For what purpose are you going to use savings? Percent of the households intending to save.

11c.

Which of the following forms you will use to invest your savings. Percent of the households intending to save.

12.

The present financial situation of the household. Percent.

13.

Plans to purchase or change a car within the next 6 or 24 months. Percent.

13b.

Plans to buy a new car or a used car. Percent.

14.

Plans to purchase to change a flat or build a house within the next one or two years. Percent.

15.

Are you going to purchase some major items or goods belonging to following expenditure groups during the next 6 months? Percent.

16.

Favourable time to raise a loan at present. Percent.

17.

Are you planning to raise a loan during the next 12 months. Percent.

18.

For which purpose are you going to raise a loan?

19.

CCI is the average of five characteristic values shown in the table.

SANASTO

- aika
- alemmat
- arvioitu hintojen muutos
- arvopaperit
- asunto-osake
- asuntoon etukäteen
- asuntoremontti

ORDLISTA

- tid
- lägre
- estimerad konsumentprisutvecklingen
- värdepapper
- bostadsaktie
- förhandssparande för bostad
- bostadsreparation

VOCABULARY

- time
- lower
- estimated development of consumer prices
- securities
- a flat
- for the flat in advanced
- home improvements

• edullinen	fördelaktig	favourable
• ehkä	kanske	possibly
• ei	nej	no
• ei kumpaakaan	ingendera	neither ... nor ...
• ei osaa sanoa	kan inte säga	don't know
• enemmän	mera	more
• epäedullinen	ofördelaktig	unfavourable
• erittäin	mycket, extra	very
• haastatteluajankohta	undersökningstillfälle	time of survey
• harrastus- ja urheiluvälineet	hobby och sportartiklar	hobby and sports equipments
• hieman	något	a little
• hieman enemmän / vähemmän	lite mera / mindre	a little more / less
• hieman parempi / huonompi	något bättre / sämre	a little better / worse
• huono	dålig	bad
• huonompi	sämre	worse
• hyvä	bra	good
• kestotavarat	kapitalvaror	capital goods
• kestotavaroiden ostoedullisuus	fördelaktigt att köpa kapitalvaror nu	favourable to buy capital goods now
• kiinteä omaisuus	fast egendom	real estate
• kodin sisustus	heminredning	home furnishing
• kodinkoneet	hushållsmaskiner	home electronics
• korkeammat	högre	higher
• kotimaan loma	fritidsresa i hemlandet	leisure time travel in Finland
• kulkuväline (ei auto)	annat fortskaffningsmedel än bil	vehicle other than a car
• kuukautta	månader	months
• kyllä	ja	yes
• käytetty	begagnad	used
• käyttämme säästöjä	vi utnyttjar sparade medel	we have to draw on our savings
• laskevat hieman	sjunker något	fall slightly
• loma	fritid	holiday
• loma-asunto	fritidsbostad	holiday home
• luultavasti ei	troligtvis inte	probably not
• mahdollisesti	eventuellt	possibly
• melko huono	ganska dålig	rather an unfavourable
• melko hyvä	ganska bra	quite a good
• melko paljon	ganska mycket	quite a bit
• melko todennäköisesti	ganska sannolikt	fairly likely
• mennyt vuosi	jämfört med för 12 månader sedan	now compared with 12 months ago
• muu kohde	annat alternativ	other form
• muu syy	annat ändamål	other purpose
• nousevat hitaammin	stiger långsammare	increase at a slower rate
• nousevat nopeammin	stiger snabbare	more rapid increase
• nousevat samaa vauhtia	stiger i samma takt	increase at the same rate
• oma talous	hushållets ekonomiska situation	the financial situation of the household
• opinnot	studier	studies
• ostaminen on edullista	fördelaktigt att köpa	right time to buy
• ostaminen on epäedullista	ofördelaktigt att köpa	wrong time to buy
• pahapäivä	sämre tider	bad days
• paljon	mycket	much, a lot
• paljon enemmän / vähemmän	mycket mera / mindre	much more / less
• paljon parempi / huonompi	mycket bättre / sämre	a lot better / worse
• pankkitili	bankkonto	bank account
• parempi	bättre	better
• pysyvät nykyisellä tasolla	hålls på nuvarande nivå	stay about the same
• saldoluku	nettotal	characteristic value
• samanlainen	likadan	stay / stayed the same
• Suomen talous	ekonomiska situation i Finland	the economic situation in Finland
• suunnittelujakso	planeringsperiod	period of planning
• säästäimme	vi sparar	we are saving
• taide- ja arvoesineet	konst- och värdeföremål	arts and valuables
• todennäköisesti	sannoligt	likely
• tuleva vuosi	de närmaste 12 månaderna	during the next 12 months
• tulot = menot	pengarna räcker nätt och jämt	we make ends meet on our income
• ulkomaan loma	fritidsresor utomlands	leisure time travels abroad
• uusi	ny	new
• vanhuus	ålderdomen	old age
• varmasti	säkert	sure
• velanhoito	för skötsel av lån	for interest and payments of older debts
• velkaannumme	vi skuldsätter	we are running into debt
• viihde-elektronikka	hemelektronik	entertainment electronics
• vähemmän	mindre	less
• yhteensä	summa	sum
• yhtä korkeat	på samma nivå	about the same
• yhtä paljon	lika mycket	about the same

Taustaa

Kuluttajabaromerin avulla mitataan suomalaisten mielikuvia yleisestä ja oman kotitalouden taloudellisesta kehityksestä sekä aikomuksista tehdä suurempia hankintoja, säästää tai ottaa luottoa. Ensimmäinen kuluttajabarometritutkimus tehtiin marraskuussa 1987. Vuoteen 1991 asti se tehtiin kaksi kertaa vuodessa – touko- ja marraskuussa. Vuonna 1992 tutkimuskerrat nostettiin neljään. Tutkimuskuukaudet olivat helmi-, touko-, elo- ja marraskuu. Lokakuusta 1995 alkaen tiedot kerätään joka kuukausi.

Tutkimuksen otoskoko on noin 1 800. Tiedot kerätään Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen yhteydessä tietokoneavusteisesti. Suurin osa tiedoista saadaan puhelinhaastatteluilla. Tutkimuksen kato on noin 10 prosenttia. Tutkimusalueena on koko maa. Vastaajat edustavat Suomen 15–74-vuotiaista väestöä iän, sukupuolen, asuinläänin ja äidinkielen suhteen. Tutkimuksessa käytetään kuutta rotatoivaa paneelia. Samalle henkilölle esite-

tään kysymykset kolme kertaa aina puolen vuoden välein. Kohdehenkilöistä on uusia aina noin kolmannes.

Kuluttajabarometrin kysymykset ovat alusta lähtien olleet suurimmaksi osaksi vertailukelpoiset vastaavien kansainvälisten tutkimusten kanssa. Tilastokeskus alkoi kerätä lokakuussa 1995 EU-komission toimeksiannosta tietoja suomalaisten kuluttajien mielialoista kuukausittain. Tässä yhteydessä yhdenmukaistettiin Suomen barometrikysymykset EU-maiden harmonisoidun kuluttajatutkimuksen viidentoista kysymyksen kanssa. Tämä aiheutti pieniä muutoksia Tilastokeskuksen tutkimuksen tietosisältöön. EU-kysymysten lisäksi Tilastokeskuksen kuukausibarometri sisältää parikymmentä Suomen omaa kysymystä, jotka ovat olleet mukana alusta lähtien.

Tämän julkaisun tiedot perustuvat tutkimuksen perusaineistoon.

Saldoluku

Eräissä taulukoissa ja kuvioissa viitataan saldolukuihin. Laskentaperiaate on seuraava: Haastateltavilta kysytään: ”Millainen on oma taloudellinen tilanteenne nyt verrattuna tilanteeseen 12 kk sitten?” Vastausvaihtoehdot on esitetty oheisessa taulukos-

Vastaus	%-osuus
paljon parempi	2,5
hieman parempi	18,0
samanlainen	60,0
hieman huonompi	13,6
paljon huonompi	5,3
ei osaa sanoa	0,6
Yhteensä	100

sa. Kunkin vastausvaihtoehdon *prosenttiosuus* kerrotaan sen *painokertoimella*. *Tulojen* summana saadaan *saldoluku*. Esimerkkinä taulukko 1, sivu 8: **Oma talous, mennyt vuosi.** (maaliskuu 1996)

Painokerroin	Tulo
1	2,5
0,5	9,0
0	0
-0,5	-6,8
-1	-5,3
0	0
	-0,6 = Saldoluku

Luottamusindikaattori

(kuvio 4 ja taulukko 19)

Kuluttajien luottamusindikaattori lasketaan seuraavien kysymysten saldoluista:

- Millainen on Suomen taloudellinen tilanne nyt verrattuna tilanteeseen 12 kk sitten
- Millainen on Suomen taloudellinen tilanne 12 kk kuluttua verrattuna nykyiseen
- Millainen on oma taloudellinen tilanteenne nyt verrattuna tilanteeseen 12 kk sitten

- Millainen on oma taloudellinen tilanteenne 12 kk kuluttua verrattuna nykyiseen
- Onko ajankohta otollinen kestotavaroiden ostamiseen?

Saldoluvut lasketaan yhteen ja jaetaan viidellä. Saldolukujen ja kuluttajien luottamusindikaattorin arvoalue on (-100, 100).

Tutkimusviikot ovat seuraavat:

lokakuu: viikko 42, marraskuu: viikko 47, joulukuu: viikko 50, tammikuu: viikko 4, helmikuu: viikko 8, maaliskuu: viikko 12, huhtikuu: viikko 17, toukokuu: viikko 21

Suomen taloudellinen tilanne

Suomen yleinen taloudellinen tilanne oli 1980-luvun jälkipuoliskolla kehittynyt niin hyvin, että kuluttajat arvelivat vuosikymmenen lopulla talouskasvun jatkossa pakostakin hidastuvan. Vuoden 1989 lopussa talouden näkymät huonontuivat. Barometrikyselyn aikoihin korot olivat ylhäällä, pörssikurssit olivat romahtaneet, tulopoliittinen sopimus oli tekemättä ja kuummentuneen asuntokaupan jäljiltä löytyi kahden asunnon loukkuun jääneitä talouksia. Niinpä arviot maan talouden tulevasta kehityksestä huononivat selvästi. Vuonna 1990 talouskasvu pysähtyi ja kuluttajien arviot taloudellisen tilanteen kehityksestä synkkenivät edelleen. Talous oli joutumassa lamaan, jonka syvyys ja pituus yllättivät useimmat. Vuonna 1992 kuluttajat näkivät valoa putken päässä ja arvelivat talouden kääntyvän nousuun vuonna 1993. Kuluttajien usko talouden paranemiseen kuitenkin horjui vuoden 1993 alussa, kun talouden alamäki jatkui edelleen. Laman pohja saavutettiin vuoden 1993 alkupuolella ja varovainen kasvu alkoi kolmannella neljänneksellä. Vuosina 1994 ja 1995 kuluttajien arviot talouskehityksestä ovat olleet erittäin myönteisiä, mutta kuluvan vuoden alkupuolella kuluttajien odotukset ovat muuttuneet varovaisemmiksi. Toukokuussa kuluttajien myönteiset odotukset vahvistuivat.

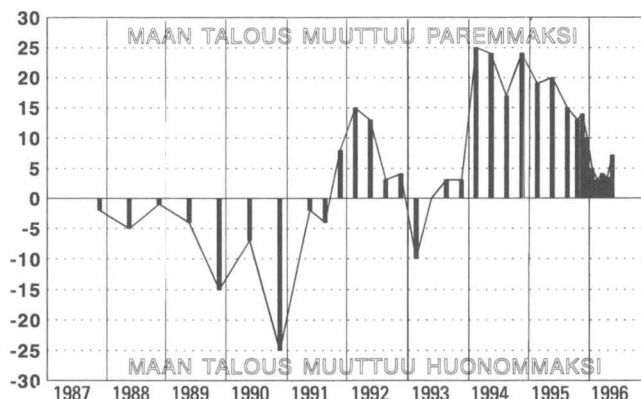
Työttömyys

Työttömien lukumäärä liikkui 1980-luvulla pitkään 140 000:n tuntumassa. Vuodesta 1987 lähtien työttömyys laski parissa vuodessa kolmanneksella ja vuonna 1989 kuluttajat arvelivat tämän kehityksen jatkuvan. Näin ei kuitenkaan käynyt. Vuonna 1990 talouskasvu pysähtyi ja työttömyys kääntyi jyrkkään kasvuun. Kuluttajien työllisyysarviot synkkenivät tuolloin välittömästi. Vuonna 1992 kuluttajat uskoivat talouden kääntyvän seuraavana vuonna 1993 nousuun ja työttömyyden kasvun pysähtyvän. Lama kuitenkin jatkui ja työttömyys kasvoi. Kuluttajien arviot olivat sen mukaiset – työttömyyden pelättiin seuraavanakin vuonna 1994 yhä vain kasvavan. Kun talous vuonna 1994 lähti kasvuun, heräsi kuluttajien optimisimi. Työttömyyden uskottiin selvästi vähenevän. Viimeisen vuoden aikana kuluttajat ovat muuttaneet arvioitaan varovaisemmiksi. Työttömyyden uskotaan vähenevän, mutta ei kovin nopeasti. Kuluneen kevään aikana arviot ovat jatkuvasti parantuneet.

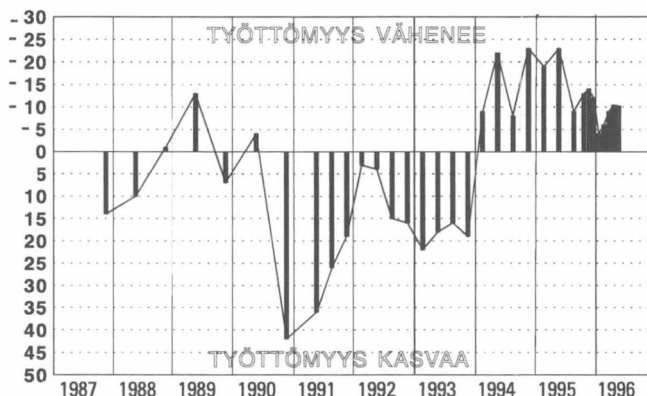
Kuluttajien luottamusindikaattori

Kuluttajien talousasioihin liittyvät mielialat olivat 1980-luvun loppupuolella myönteisiä. Kansantalouden kääntyminen lamaan heikensi mielialoja, jotka olivat pitkään pessimistiset. Talouskasvun myötä kuluttajien mielialat muuttuivat myönteisiksi vuonna 1994. Vuoden 1995 lopulla luottamusindikaattori laski hie-man. Kuluvana vuonna kuluttajien mielialat ovat olleet melko vakaat.

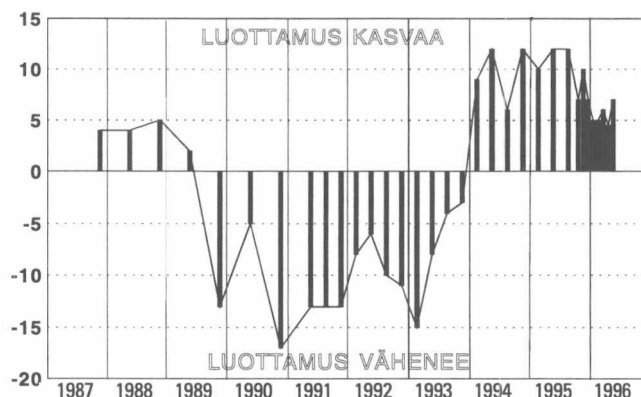
Kuvio 2. Kotitalouksien arvio Suomen taloudesta vuoden kuluttua. Paranemista ja huononemista odottavien %-osuuksien erotus (saldoluku)

Kuvio 3. Kotitalouksien arvio työttömyydestä vuoden kuluttua. Kasvua ja vähenemistä odottavien %-osuuksien erotus (saldoluku)

Kuvio 4. Kuluttajien luottamusindikaattori Indikaattorin pisteluku

■ TAULUKKO 1: OMA TALOUS, MENNYT VUOSI

Millainen on oma taloudellinen tilanteenne nyt verrattuna tilanteeseen 12 kk sitten? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	"paljon parempi"	"hieman parempi"	"saman- lainen"	"hieman huonompi"	"paljon huonompi"	"ei osaa sanoa"	Saldo- luku
1995 / 10	2,8	14,5	60,7	15,9	6,1	0,1	-4,0
1995 / 11	2,7	17,3	59,3	14,3	6,0	0,4	-1,8
1995 / 12	3,2	17,2	55,8	17,8	5,3	0,8	-2,5
1996 / 1	2,8	17,1	57,6	16,0	5,9	0,6	-2,5
1996 / 2	3,5	14,8	62,0	14,6	4,7	0,4	-1,1
1996 / 3	2,5	18,0	60,0	13,6	5,3	0,6	-0,6
1996 / 4	2,2	15,6	61,2	16,4	3,9	0,6	-2,1
1996 / 5	2,6	16,3	60,1	15,9	4,3	0,9	-1,5

■ TAULUKKO 2: OMA TALOUS, TULEVA VUOSI

Millainen on oma taloudellinen tilanteenne 12 kk kuluttua verrattuna nykyiseen? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	"paljon parempi"	"hieman parempi"	"saman- lainen"	"hieman huonompi"	"paljon huonompi"	"ei osaa sanoa"	Saldo- luku
1995 / 10	2,6	19,4	58,5	12,5	3,2	3,8	2,9
1995 / 11	2,5	19,4	60,7	12,5	1,3	3,6	4,7
1995 / 12	3,4	19,3	57,6	12,5	2,9	4,4	3,9
1996 / 1	2,7	18,3	60,7	11,1	3,0	4,3	3,3
1996 / 2	2,0	17,0	63,3	10,8	1,8	5,1	3,4
1996 / 3	2,1	19,9	60,0	10,5	2,0	5,6	4,8
1996 / 4	1,9	17,3	62,6	12,3	1,8	4,1	2,6
1996 / 5	2,4	18,8	62,0	10,5	1,7	4,6	5,0

■ TAULUKKO 3: SUOMEN TALOUS, MENNYT VUOSI

Millainen on Suomen taloudellinen tilanne nyt verrattuna tilanteeseen 12 kk sitten? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	"paljon parempi"	"hieman parempi"	"saman- lainen"	"hieman huonompi"	"paljon huonompi"	"ei osaa sanoa"	Saldo- luku
1995 / 10	2,2	41,3	35,7	15,4	2,4	2,9	12,8
1995 / 11	2,5	42,5	39,9	10,5	2,1	2,5	16,3
1995 / 12	1,6	41,1	38,2	12,9	2,9	3,4	12,8
1996 / 1	0,8	27,3	46,4	18,7	4,2	2,7	0,8
1996 / 2	0,3	24,1	49,9	19,1	3,6	3,0	-0,9
1996 / 3	0,3	29,0	45,0	17,0	3,6	5,2	2,7
1996 / 4	0,3	24,0	51,5	18,3	3,3	2,6	-0,1
1996 / 5	0,9	28,7	48,7	15,1	3,6	3,1	4,1

■ TAULUKKO 4: SUOMEN TALOUS, TULEVA VUOSI

Millainen on Suomen taloudellinen tilanne 12 kk kuluttua verrattuna nykyiseen? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	"paljon parempi"	"hieman parempi"	"saman- lainen"	"hieman huonompi"	"paljon huonompi"	"ei osaa sanoa"	Saldo- luku
1995 / 10	0,8	39,9	40,8	11,4	1,8	5,4	13,3
1995 / 11	1,1	38,9	43,5	11,4	1,0	4,2	13,8
1995 / 12	1,0	36,5	41,3	15,3	1,6	4,3	10,0
1996 / 1	0,5	32,8	41,9	17,0	3,2	4,6	5,3
1996 / 2	0,5	27,9	46,7	18,8	2,1	4,0	2,9
1996 / 3	0,7	29,3	43,5	17,3	2,4	6,8	4,3
1996 / 4	0,4	28,3	47,2	17,4	2,4	4,3	3,4
1996 / 5	0,4	32,5	46,0	14,7	2,1	4,4	7,2

■ TAULUKKO 5: ELINKUSTANNUKSET NYT

Millaiset ovat elinkustannukset ovat nyt verrattuna 12 kk sitten? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	"erittäin paljon korkeammat"	"melko paljon korkeammat"	"hieman korkeammat"	"yhtä korkeat"	"alemmat"	"ei osaa sanoa"	Arvioitu hintojen- muutos, %
1995 / 10	0,6	10,5	5,8	47,0	33,0	3,1	-0,7
1995 / 11	0,2	7,3	6,0	46,6	38,3	1,7	-1,2
1995 / 12	0,4	6,3	4,8	40,1	45,6	2,8	-2,0
1996 / 1	0,4	7,3	7,1	44,4	38,0	2,8	-0,5
1996 / 2	0,2	7,9	6,0	48,9	33,9	3,1	-1,1
1996 / 3	0,4	7,2	7,7	49,3	32,1	3,4	-0,9
1996 / 4	0,4	8,6	10,0	51,7	26,0	3,3	-0,5
1996 / 5	0,1	10,4	9,1	53,4	24,1	2,9	-0,4

■ TAULUKKO 6: KULUTTAJAHINNAT VUODEN KULUTTUA

Miten kuluttajahinnat muuttuvat seuraavien 12 kk aikana? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	"nousevat nopeammin kuin nyt"	"nousevat samaa vauhtia kuin nyt"	"nousevat hitaammin kuin nyt"	"pysyvät nykyisellä tasolla"	"laskevat hieman"	"ei osaa sanoa"	Arvioitu hintojen- muutos, %
1995 / 10	6,5	22,6	13,3	42,6	10,2	4,7	1,4
1995 / 11	6,2	20,0	9,9	48,9	11,9	3,1	0,9
1995 / 12	6,4	17,2	9,2	49,8	13,6	3,8	0,8
1996 / 1	7,0	17,6	10,7	50,2	10,6	3,9	0,9
1996 / 2	6,5	20,7	9,5	52,8	6,5	4,0	1,1
1996 / 3	6,1	17,9	9,0	52,8	8,7	5,6	0,7
1996 / 4	6,5	24,0	10,8	48,9	5,9	3,9	1,3
1996 / 5	8,4	22,6	11,3	47,5	5,9	4,3	1,3

■ TAULUKKO 7: TYÖTTÖMYYDEN KEHITYS

Paljonko Suomessa on työttömiä 12 kk kuluttua verrattuna nykyhetkeen? Prosenttia.

Haastattelu- ajankohta	"paljon enemmän"	"hieman enemmän"	"yhtä paljon"	"hieman vähemmän "	"paljon vähemmän"	"ei osaa sanoa"	Saldo- luku
1995 / 10	1,6	14,3	39,4	42,2	0,9	1,6	-13,3
1995 / 11	1,0	13,3	42,9	41,0	0,9	0,9	-13,7
1995 / 12	1,7	14,2	42,8	39,2	0,8	1,4	-11,6
1996 / 1	2,7	20,8	40,7	34,3	0,4	1,1	-4,4
1996 / 2	1,4	19,2	45,0	33,0	0,3	1,1	-5,8
1996 / 3	1,7	17,0	42,7	35,4	1,0	2,3	-8,5
1996 / 4	1,4	13,8	46,4	36,6	0,4	1,4	-10,4
1996 / 5	1,0	16,1	43,7	37,2	0,7	1,3	-10,2

■ TAULUKKO 8: OSTAMISEN EDULLISUUS

Onko ajankohta otollinen kestotavaroiden ostamiseen? Prosenttia.

Haastattelu- ajankohta	"ostaminen on edullista"	"ei kumpaakaan"	"ostaminen on epäedullista"	"ei osaa sanoa"	Saldo- luku
1995 / 10	39,4	15,6	31,5	13,4	7,9
1995 / 11	44,5	17,6	26,7	11,2	17,7
1995 / 12	41,8	16,4	28,9	12,9	12,8
1996 / 1	44,9	16,1	25,2	13,8	19,6
1996 / 2	45,8	17,0	24,8	12,5	21,0
1996 / 3	43,9	16,9	24,3	14,9	19,6
1996 / 4	43,7	17,1	25,0	14,1	18,7
1996 / 5	45,6	16,2	25,4	12,8	20,2

■ TAULUKKO 9: RAHANKÄYTÖN VERTAILU

Paljonko rahaa käytätte kestopavaroihin seuraavien 12 kk aikana verrattuna edelliseen 12 kuukauteen. Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	"paljon enemmän"	"hieman enemmän"	"yhtä paljon"	"hieman vähemmän"	"paljon vähemmän"	"ei osaa sanoa"	Saldo- luku
1995 / 10	4,4	14,1	47,2	21,0	11,8	1,5	-10,9
1995 / 11	3,3	18,0	41,2	23,5	11,0	3,1	-10,5
1995 / 12	4,4	16,9	40,0	24,2	12,1	2,4	-11,3
1996 / 1	3,4	15,6	43,1	24,4	10,8	2,7	-11,7
1996 / 2	3,5	16,3	43,4	23,3	10,3	3,2	-10,3
1996 / 3	3,1	17,5	43,4	21,2	11,2	3,6	-10,0
1996 / 4	2,7	15,4	48,3	21,1	10,5	2,1	-10,7
1996 / 5	3,8	15,6	44,3	22,7	11,1	2,6	-10,9

■ TAULUKKO 10: SÄÄSTÄMISEN EDULLISUUS

Onko ajankohta otollinen säästämiseen? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	"erittäin hyvä aika"	"melko hyvä aika"	"melko huono aika"	"erittäin huono aika"	"ei osaa sanoa"	Saldo- luku
1995 / 10	7,7	34,1	39,3	11,0	7,8	-5,9
1995 / 11	4,1	36,6	39,5	12,3	7,5	-9,7
1995 / 12	4,2	36,7	37,8	13,4	7,9	-9,7
1996 / 1	5,0	31,0	39,0	17,0	8,0	-16,0
1996 / 2	3,1	33,9	41,1	13,4	8,5	-13,9
1996 / 3	3,9	35,6	38,1	14,0	8,5	-11,4
1996 / 4	4,8	35,1	39,4	12,3	8,5	-9,7
1996 / 5	3,7	35,4	38,1	13,5	9,4	-11,1

■ TAULUKKO 11: SÄÄSTÄMISMAHDOLLISUUDET

Pystytekö säästämään seuraavien 12 kk aikana? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	"erittäin todennäk. kyllä"	"melko todennäk. kyllä"	"melko todennäk. ei"	"erittäin todennäk. ei"	"ei osaa sanoa"	Saldo- luku
1995 / 10	30,2	31,8	17,4	17,4	3,3	20,0
1995 / 11	30,4	31,4	19,7	15,0	3,5	21,3
1995 / 12	30,2	32,6	18,4	15,6	3,2	21,7
1996 / 1	28,7	31,5	17,3	17,9	4,6	17,8
1996 / 2	29,0	34,3	17,6	15,6	3,6	21,8
1996 / 3	28,5	33,2	17,1	15,2	6,0	21,3
1996 / 4	29,5	32,4	18,0	16,0	4,1	20,7
1996 / 5	27,7	35,0	17,0	15,7	4,7	21,0

■ TAULUKKO 11 B: SÄÄSTÄMISEN SYYT

Mitä varten säästätte? Prosenttia säästävistä kotitalouksista

Haastattelu- ajankohta	"velan- hoito"	"asunto- etukäteeseen"	"kesto- tavarat"	"loma"	"pahapäivä"	"vanhuus"	"muu syy"
1995 / 10	59,9	13,2	36,2	49,9	60,6	23,6	10,3
1995 / 11	62,1	9,8	35,1	48,1	55,4	22,4	8,0
1995 / 12	58,6	9,7	31,8	46,2	58,6	21,9	10,0
1996 / 1	58,2	12,2	32,0	49,3	57,6	21,3	8,7
1996 / 2	58,7	8,8	31,5	48,7	60,0	21,3	8,4
1996 / 3	59,1	12,6	31,2	52,7	57,7	21,4	8,1
1996 / 4	57,7	11,5	28,9	48,1	61,2	22,4	8,1
1996 / 5	58,8	11,0	32,7	54,2	55,4	21,9	9,0

■ TAULUKKO 11 C: SÄÄSTÖJEN SIOJITUSMUODOT

Mihin sijoitatte säästöt? Prosenttia säästäväistä kotitalouksista

Haastattelu- ajankohta	"pankki- tili"	"asunto- osake"	"kiinteä omaisuus"	"arvo- paperit"	"loma- asunto"	"taide- ja arvoesineet"	"muu kohde"
1995 / 10	74,5	8,7	14,8	20,7	4,9	6,4	5,3
1995 / 11	72,8	9,7	16,3	13,8	4,4	3,6	4,2
1995 / 12	71,8	9,6	16,1	12,9	4,5	6,0	4,8
1996 / 1	71,7	8,8	16,0	13,6	4,5	3,8	4,1
1996 / 2	68,1	7,7	15,8	15,5	5,2	3,6	3,9
1996 / 3	69,0	8,4	15,4	11,9	5,7	3,8	3,6
1996 / 4	69,5	9,7	12,5	14,5	4,3	5,2	3,7
1996 / 5	69,5	9,1	16,5	15,7	5,0	3,5	2,5

■ TAULUKKO 12: KOTITALOUDEN RAHATILANNE

Mikä on nykyinen rahatilanteenne? Prosenttia.

Haastattelu- ajankohta	"säästämme paljon"	"säästämme hieman"	"tulot = menot"	"käytämme säästöjä"	"velkaan- numme"	"ei osaa sanoa"	Saldo- luku
1995 / 10	3,5	39,1	48,1	4,2	3,1	2,1	17,9
1995 / 11	3,4	38,4	48,5	3,9	4,0	1,8	16,7
1995 / 12	3,0	40,3	47,8	4,1	3,0	1,9	18,1
1996 / 1	2,9	37,0	50,2	4,4	2,9	2,6	16,3
1996 / 2	2,2	42,1	47,3	3,6	2,8	2,1	18,6
1996 / 3	3,2	40,0	47,5	3,1	2,6	3,6	19,1
1996 / 4	3,8	40,1	47,6	3,6	3,3	1,8	18,7
1996 / 5	4,0	39,7	46,4	3,7	3,6	2,7	18,5

■ TAULUKKO 13: AUTON OSTO

Aiotteko hankkia tai vaihtaa henkilöauton seuraavien 6 tai 24 kk aikana? Prosenttia.

Haastattelu- ajankohta	"kyllä, varmasti"	"mahdelli- sesti"	"luultavasti ei"	"ei"	"ei osaa sanoa"	Suunnittelu- jakso
1995 / 10	10,6	15,4	10,6	61,5	1,9	24 kk
1995 / 11	3,6	7,1	4,4	84,4	0,5	6 kk
1995 / 12	4,5	8,1	3,5	83,2	0,7	6 kk
1996 / 1	11,8	15,5	10,9	59,4	2,4	24 kk
1996 / 2	4,6	7,7	4,5	82,2	0,9	6 kk
1996 / 3	4,0	8,0	4,4	82,4	1,2	6 kk
1996 / 4	11,1	14,3	10,1	61,6	2,9	24 kk
1996 / 5	4,3	6,3	4,1	84,4	1,0	6 kk

■ TAULUKKO 13 B: UUSI VAI KÄYTETTY AUTO?

Aiotteko hankkia uuden vai käytetyn henkilöauton? Prosenttia.

Haastattelu- ajankohta	"uusi, varmasti"	"uusi, mahd."	"käytetty, varmasti"	"käytetty, mahd."	"yhteensä"	Suunnittelu- jakso
1995 / 10	2,0	3,2	8,6	12,2	26,0	24 kk
1995 / 11	0,8	1,1	2,7	6,5	11,1	6 kk
1995 / 12	1,5	1,7	3,0	6,7	12,9	6 kk
1996 / 1	3,1	2,3	8,7	13,2	27,3	24 kk
1996 / 2	1,1	0,8	3,5	6,9	12,3	6 kk
1996 / 3	1,3	1,3	2,7	6,7	12,0	6 kk
1996 / 4	2,1	1,7	9,0	12,6	25,4	24 kk
1996 / 5	0,9	1,1	3,4	5,2	10,6	6 kk

■ TAULUKKO 14: ASUNNON OSTO

Aiotteko hankkia tai vaihtaa omistusasunnon seuraavan 1 tai 2 vuoden aikana? Prosenttia.

Haastattelu- ajankohta	"kyllä, varmasti"	"mahdolli- sesti"	"luultavasti ei"	"ei"	"ei osaa sanoa"	Suunnittelu- jakso
1995 / 10	3,0	5,9	5,2	85,4	0,4	24 kk
1995 / 11	2,3	3,7	1,8	92,1	0,1	12 kk
1995 / 12	2,1	4,5	1,4	91,6	0,4	12 kk
1996 / 1	3,4	5,6	3,4	86,6	1,0	24 kk
1996 / 2	1,5	3,4	1,3	93,2	0,7	12 kk
1996 / 3	2,0	3,1	1,5	92,5	0,9	12 kk
1996 / 4	3,8	4,5	2,8	87,9	0,9	24 kk
1996 / 5	2,6	4,0	1,5	91,3	0,6	12 kk

■ TAULUKKO 15: RAHANKÄYTTÖ KOTIIN JA VAPAA-AIKAAN

Aiotteko käyttää rahaa seuraaviin kohteisiin lähimmän 6 kk aikana? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	Asunnon korjaus		Kodin sisustus		Loma-asunto	
	"kyllä"	"ehkä"	"kyllä"	"ehkä"	"kyllä"	"ehkä"
1995 / 11	13,5	10,6	20,6	14,1	1,1	1,0
1995 / 12	15,7	9,8	22,7	15,7	0,9	1,5
1996 / 1	12,9	8,5	17,7	16,0	1,3	1,2
1996 / 2	17,4	11,7	22,6	15,2	1,3	1,7
1996 / 3	18,9	12,0	20,3	16,3	1,6	1,4
1996 / 4	18,0	7,6	21,0	14,9	1,5	1,6
1996 / 5	19,6	11,7	21,0	14,9	1,8	1,3

■ TAULUKKO 15: RAHANKÄYTTÖ KOTIIN JA VAPAA-AIKAAN

Aiotteko käyttää rahaa seuraaviin kohteisiin lähimmän 6 kk aikana? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	Viihde-elektroniikka		Kodinkoneet		Harr. ja urh.välineet	
	"kyllä"	"ehkä"	"kyllä"	"ehkä"	"kyllä"	"ehkä"
1995 / 11	13,1	11,7	9,4	11,6	8,9	6,5
1995 / 12	13,9	11,7	11,6	11,1	10,0	5,6
1996 / 1	9,6	12,3	7,9	10,3	8,8	6,3
1996 / 2	11,0	12,1	9,0	11,0	8,1	5,3
1996 / 3	11,5	12,9	9,2	12,0	9,9	5,2
1996 / 4	7,9	11,8	8,8	10,7	7,0	5,7
1996 / 5	9,8	11,4	10,0	11,7	9,3	6,2

■ TAULUKKO 15: RAHANKÄYTTÖ KOTIIN JA VAPAA-AIKAAN

Aiotteko käyttää rahaa seuraaviin kohteisiin lähimmän 6 kk aikana? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	Kulkuväline (ei auto)		Kotimaan loma		Ulkomaan loma	
	"kyllä"	"ehkä"	"kyllä"	"ehkä"	"kyllä"	"ehkä"
1995 / 11	5,1	4,0	29,0	15,9	15,2	10,5
1995 / 12	4,8	5,0	30,0	16,7	16,1	10,6
1996 / 1	6,0	7,5	33,3	17,3	16,9	11,2
1996 / 2	8,3	6,6	37,2	15,6	21,8	11,5
1996 / 3	9,5	6,9	39,4	15,8	19,6	11,9
1996 / 4	9,9	7,0	39,0	16,0	20,0	11,6
1996 / 5	8,4	5,9	40,4	17,2	22,4	11,4

■ TAULUKKO 16: LAINANOTON EDULLISUUS

Onko ajankohta otollinen lainan ottamiselle? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	"erittäin hyvä aika"	"melko hyvä aika"	"melko huono aika"	"erittäin huono aika"	"ei osaa sanoa"	Saldo- luku
1995 / 10	4,4	33,5	36,0	16,8	9,4	-5,2
1995 / 11	5,7	38,1	33,7	14,1	8,4	-3,2
1995 / 12	5,9	39,3	31,1	13,8	9,9	-3,8
1996 / 1	7,9	40,7	30,5	10,9	10,0	2,1
1996 / 2	7,8	42,4	31,4	8,9	9,6	4,4
1996 / 3	8,4	42,2	28,3	9,8	11,1	5,6
1996 / 4	7,9	43,9	28,2	9,8	10,3	7,1
1996 / 5	9,7	44,4	26,0	10,1	9,8	8,8

■ TAULUKKO 17: LAINANOTTOAIKEET

Aiotteko ottaa lainaa seuraavien 12 kk aikana? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	"kyllä, varmasti"	"mahdol- lisesti"	"luultavasti ei"	"ei"	"ei osaa sanoa"
1995 / 10	4,0	6,7	9,6	78,0	1,6
1995 / 11	3,3	7,5	6,1	81,8	1,3
1995 / 12	4,0	7,0	5,7	81,7	1,7
1996 / 1	3,6	7,8	7,5	78,4	2,7
1996 / 2	3,5	7,9	6,1	80,3	2,2
1996 / 3	3,7	6,7	4,9	81,8	2,9
1996 / 4	4,3	7,0	7,6	79,5	1,6
1996 / 5	5,7	6,4	5,4	79,7	2,9

■ TAULUKKO 18: LAINOJEN KÄYTTÖTARKOITUKSET

Mitä varten otatte lainaa? Prosenttia kotitalouksista, jotka aikovat ottaa lainaa.

Haastattelu- ajankohta	"asunto- osake"	"kiinteää omaisuus"	"opinnot "	"kesto- tavarat"	"arvo- paperit"	"muu syy"
1995 / 10	16,7	23,8	20,2	29,2	1,8	26,8
1995 / 11	22,1	25,2	13,5	27,6	1,2	22,7
1995 / 12	19,2	26,0	11,9	28,8	1,7	23,7
1996 / 1	15,3	21,3	14,8	31,1	0,0	25,1
1996 / 2	18,3	21,9	18,3	27,8	0,0	24,3
1996 / 3	22,2	22,8	13,8	29,3	0,6	24,0
1996 / 4	17,8	21,1	19,4	27,2	0,0	24,4
1996 / 5	25,8	18,7	19,2	23,7	0,0	24,2

■ TAULUKKO 19: KULUTTAJIEN LUOTTAMUSINDIKAATTORI JA SEN KOMPONENTIT

Luottamusindikaattori on taulukossa esitettyjen viiden muuttujan saldojen keskiarvo

Haastattelu- ajankohta	Oma talous mennyt vuosi	Oma talous tuleva vuosi	Suomen talous mennyt vuosi	Suomen talous tuleva vuosi	Kestotava- roiden osto- edullisuus	Kuluttajien luottamus- indikaattori
1995 / 10	-4,0	2,9	12,8	13,3	7,9	6,6
1995 / 11	-1,8	4,7	16,3	13,8	17,7	10,1
1995 / 12	-2,5	3,9	12,8	10,0	12,8	7,4
1996 / 1	-2,5	3,3	0,8	5,3	19,6	5,3
1996 / 2	-1,1	3,4	-0,9	2,9	21,0	5,1
1996 / 3	-0,6	4,8	2,7	4,3	19,6	6,1
1996 / 4	-2,1	2,6	-0,1	3,4	18,7	4,5
1996 / 5	-1,5	5,0	4,1	7,2	20,2	7,0

PMM
Sopimus
00022/1

SVT *Suomen Virallinen Tilasto*
Finlands Officiella Statistik
Official Statistics of Finland

Tulot ja kulutus 1996:11
Inkomst och konsumtion
Income and consumption

Tiedustelut – Förfrågningar – Inquiries:

Pellervo Marja-aho
(90) 17 341